

OPINIA

dotycząca sposobu uwzględnienia w projekcie *Strategii rozwoju gminy Zbójno na lata 2021-2027* ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+*

Na podstawie art. 10f. ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559) Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, po analizie projektu *Strategii rozwoju gminy Zbójno na lata 2021-2027*, **opiniuje projekt dokumentu negatywnie w zakresie sposobu uwzględnienia w ww. projekcie dokumentu ustaleń i rekomendacji odnoszących się do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+*.**

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 10f. ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, projekt strategii rozwoju gminy jest przedkładany zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Natomiast zgodnie z art. 10f. ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym zarząd województwa wydaje ww. opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju gminy.

Województwo kujawsko-pomorskie posiada strategię rozwoju województwa, przyjętą uchwałą nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 roku (*Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+*, dalej: *Strategia*), w której zawarto rozdział pt. *Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie*. Rozdział ten bezpośrednio odnosi się do zakresu wydania niniejszej opinii. W *Strategii* wskazane zostało, że wśród ustaleń odnoszących się do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, a więc niezbędnych do uwzględnienia także w dokumentach poziomu lokalnego jest m.in.: *Koncepcja rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego* oraz *Obszary Strategicznej Interwencji*. W rozdziale *Koncepcja rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego*, w tym na rys. 41a-41d, 42-44, zostały przedstawione kluczowe zagadnienia formułujące politykę przestrzenną Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Po przeanalizowaniu przesłanego przez Panią Annę Rzążewską, z up. Wójta Gminy Zbójno, pismem z dnia 3 marca 2022 r., projektu *Strategii rozwoju gminy Zbójno na lata 2021-2027* stwierdzono, że w niewystarczający sposób uwzględniono w nim ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, wynikające ze *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+*. W stosunku do ustaleń *Strategii*, dotyczących zagadnień *Koncepcji rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego* oraz *Obszarów*

Strategicznej Interwencji, stwierdzono, że w projekcie *Strategii rozwoju gminy Zbójno na lata 2021-2027* części z ww. ustaleń nie uwzględniono w ogóle lub uwzględniono w niewłaściwy sposób.

W związku z powyższym podstawę do wydania negatywnej opinii stanowi brak uwzględnienia w projekcie *Strategii rozwoju gminy Zbójno na lata 2021-2027* ustaleń *Strategii* szczególnie istotnych dla kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, w tym także aspektów istotnych dla rozwoju gminy w najbliższej dekadzie oraz pozwalających we właściwy sposób określić rolę i znaczenie gminy w rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego, a mianowicie:

1) Uwaga o charakterze ogólnym:

- a) rysunek o nazwie „Mapa 3 Kierunki rozwoju przestrzennego Gminy Zbójno” oraz legenda na s. 24 są nieczytelne i uniemożliwiają identyfikację poszczególnych elementów *Koncepcji rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego* i *Obszarów Strategicznej Interwencji*, wynikających ze *Strategii* dla rozwoju gminy Zbójno (zwraca się uwagę, że dotyczy to m.in.: linii kolejowej nr 5 w ramach realizacji kolei dużych prędkości (KDP) Centralnego Portu Komunikacyjnego; dróg wojewódzki nr 554 i 556 i ich numeracji),

2) W zakresie systemu osadniczego:

- a) brak określenia na rysunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy miejscowości Zbójno jako ośrodka lokalnego w hierarchii sieci osadniczej województwa kujawsko-pomorskiego (rys. 41a zawarty w *Strategii*),

3) W zakresie Obszarów Strategicznej Interwencji, określonych w *Strategii* i właściwego ujęcia w polityce lokalnej:

- a) podrozdział 4.3 *Elementy koncepcji funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego oraz obszary strategicznej interwencji* projektu *Strategii rozwoju gminy Zbójno na lata 2021-2027* jest nieuporządkowany i chaotyczny – przeplatają się różne zagadnienia, które nie są właściwie zgrupowane (np. z materiału nie można wywnioskować co jest OSI, brak pogrupowania OSI na krajowe i regionalne),

- b) OSI zidentyfikowane na poziomie krajowym, do którego przynależy gmina Zbójno:

– brak zamieszczenia informacji tekstowej, uzupełniającej legendę rysunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy w zakresie przynależności gminy do OSI „obszary zagrożone trwałą marginalizacją”, określonego w *Strategii* (tab. 8 zawarta w *Strategii*),

– niewłaściwie przedstawiona informacja w części opisowej modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy. Obecnie wskazano tylko „Obszar zagrożony trwałą marginalizacją” zamiast „OSI obszary zagrożone trwałą marginalizacją”. Niejasny jest także zapis „W kontekście wyznaczenia obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją zidentyfikowano na terenie Gminy Zbójno społeczne obszary problemowe” – nie wiadomo na jakiej podstawie przedstawiono to stwierdzenie. W części opisowej modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy powinna być konkretna informacja o zakwalifikowaniu gminy Zbójno do „OSI obszary zagrożone trwałą marginalizacją”,

- c) OSI zidentyfikowane na poziomie regionalnym, do którego przynależy gmina Zbójno:

– brak zamieszczenia informacji na rysunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy w zakresie przynależności gminy do „OSI Miejski obszar funkcjonalny Bydgoszczy i Torunia” (co najmniej podanie informacji na ten temat

poprzez zamieszczenie informacji tekstowej uzupełniającej legendę rysunku modelu). Ponadto w części opisowej modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy powinno zostać konkretnie wskazane, że gmina Zbójno przynależy do „OSI Miejski obszar funkcjonalny Bydgoszczy i Torunia” (obecnie wskazano „Miejski obszar funkcjonalny Bydgoszczy i Torunia” str. 29-31),

– brak zamieszczenia informacji tekstowej, uzupełniającej legendę rysunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy w zakresie przynależności gminy do „OSI gmin wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą” (rys. 41d zawarty w *Strategii*). Niezbędne jest imienne nazwanie Obszaru Strategicznej Interwencji zgodnie z tab. 8 zawartą w *Strategii*.

4) W zakresie polityki terytorialnej:

- a) brak uwzględnienia w części opisowej modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy oraz poprzez zamieszczenie informacji tekstowej uzupełniającej legendę rysunku modelu w zakresie przynależności gminy do Miejskiego obszaru funkcjonalnego Torunia (II poziom prowadzenia polityki terytorialnej w województwie) (rys. 44 zawarty w *Strategii*). Ponadto zaleca się zamieszczenie wyjaśnienia, że „Na potrzeby prowadzenia polityki terytorialnej, w tym zawiązywania partnerstwa ZIT, gmina została zaliczona do Miejskiego obszaru funkcjonalnego Torunia (który w klasyfikacji Obszarów Strategicznej Interwencji zalicza się do Miejskiego obszaru funkcjonalnego Bydgoszczy i Torunia”,
- b) brak uwzględnienia informacji tekstowej uzupełniającej legendę rysunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy w zakresie przynależności gminy do OPPT Golubia-Dobrzynia (IV poziom prowadzenia polityki terytorialnej w województwie) (rys. 44 zawarty w *Strategii*).

Niezależnie od wskazanych powyżej zastrzeżeń, które stanowią podstawę do wydania opinii negatywnej dla projektu *Strategii rozwoju gminy Zbójno na lata 2021-2027*:

- 1) **ponawia się informację, że niewłaściwe jest wykorzystanie mapy „Kierunki rozwoju przestrzennego Gminy Zbójno” pochodzącej z projektu *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zbójno* (wykonanej w skali 1:15000 i zmniejszonej do skali zaprezentowanej w dokumencie) w projekcie *Strategii rozwoju gminy Zbójno na lata 2021-2027* jako modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.** Tak przyjęta metoda uniemożliwia weryfikację relacji funkcjonalno-przestrzennych elementów *Koncepcji rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego i Obszarów Strategicznej Interwencji*, wynikających ze *Strategii* dla rozwoju gminy Zbójno. Mapa ta pozbawiona jest również kategorii zagadnień pochodzących z powyższych ustaleń *Strategii*, do których powinny odnosić się poszczególne wskazane elementy,
- 2) **model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy powinien zostać przedstawiony w formie graficznej w postaci jednej mapy oraz w formie opisowej i zawierać elementy *Koncepcji rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego i Obszarów Strategicznej Interwencji ze Strategii* dla rozwoju gminy Zbójno. Szczegółowe informacje w tym zakresie można znaleźć w niżej wskazanym dokumencie *Wytyczne dotyczących zachowania spójności projektów strategii rozwoju gmin oraz strategii rozwoju ponadlokalnego***

sporządzanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego z ustaleniami Strategii Przyspieszenia 2030+,

- 3) w opisowej części modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy należy wskazać relację elementów infrastruktury transportowej, obsługującej kluczowe zewnętrzne relacje transportowe województwa kujawsko-pomorskiego (na str. 36 projektu *Strategii rozwoju gminy Zbójno na lata 2021-2027* wskazano jedynie że przez teren gminy ma przebiegać linia kolejowa nr 5 bez wskazania kierunków obsługi),
- 4) brak zamieszczenia informacji tekstowej uzupełniającej legendę rysunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy o kategorii do jakiej zaklasyfikowano gminę w *Koncepcji rozwoju przestrzeni inwestycyjnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego* – gmina wymagająca wsparcia w tworzeniu przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu lokalnym (rys. 43 zawarty w *Strategii*),
- 5) w celu zachowania zgodności z ustaleniami *Strategii*, model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Zbójno powinien zawierać elementy takie jak: zasięg obszarów szczególnie cennych przyrodniczo i krajobrazowo wraz z podaniem nazwy własnej formy ochrony przyrody, określenie siedziby gminy w hierarchii sieci osadniczej województwa, element infrastruktury transportowej planowany do obsługi kluczowych zewnętrznych relacji transportowych województwa wraz z jego relacją oraz podaniem numeracji, drogi wojewódzkiej wraz z podaniem ich numeracji, kategorię do jakiej zaklasyfikowano gminę w koncepcji rozwoju przestrzeni inwestycyjnych na terenie województwa, zasięg obszaru zasobu gleb najwyższych klas, Obszary Strategicznej Interwencji zidentyfikowane na poziomie krajowym i regionalnym oraz założenia polityki terytorialnej województwa. Wskazuje się także, iż powyższe elementy powinny odnosić się do ich konkretnych kategorii zagadnień pochodzących z *Koncepcji rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego* oraz *Obszarów Strategicznej Interwencji*,
- 6) **za bezcelowe w projekcie *Strategii rozwoju gminy Zbójno na lata 2021-2027* uważa się kopiowanie rysunków *Strategii* (przedstawiających zagadnienia *Koncepcji rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego* oraz *Obszarów Strategicznej Interwencji*; rys. 5, 41c, 41d, 42 i 44) a także załącznika nr 2 z uchwały nr XXV/371/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Drumliny Zbójeńskie.** Tak jak wskazano wcześniej, poszczególne elementy *Koncepcji rozwoju funkcjonalno-przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego* i *Obszarów Strategicznej Interwencji* ze *Strategii* dla rozwoju gminy Zbójno powinny zostać przedstawione na rysunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy w formie graficznej w postaci jednej mapy,

Informuje się także o przyjęciu w dniu 2 września 2021 r. uchwałą nr 34/1474/21 przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego *Wytycznych dotyczących zachowania spójności projektów strategii rozwoju gmin oraz strategii rozwoju ponadlokalnego sporządzanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego z ustaleniami Strategii Przyspieszenia 2030+.* **Powyższe Wytyczne mogą ułatwić wprowadzenie niezbędnych poprawek i uzupełnień do projektu strategii rozwoju gminy, gdyż określono w nich optymalny sposób uwzględnienia poszczególnych zagadnień.**